

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Aneta Polepilová

Amnestie Václava Klause

Bakalářská práce

Olomouc 2020

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Amnestie Václava Klause vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

Ve Zlíně dne 20. 5. 2020

Aneta Polepilová

Děkuji panu JUDr. Bc. Marianovi Kokešovi, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, a za cenné rady a připomínky k bakalářské práci.

Obsah

Seznam použitých zkratk	6
Úvod	7
1 Amnestie	9
1.1 Vymezení pojmu Amnestie	9
1.2 Právní úprava v České republice	9
1.3 Rozdíl mezi amnestií a milostí	12
1.4 Formy amnestií a milostí	12
1.4.1 Abolice	13
1.4.2 Agraciace	13
1.4.3 Rehabilitace	14
2 Historie amnestií na území České republiky	15
3 Srovnání s jinými státy	17
3.1 Státy Evropské unie	17
3.2 Státy mimo Evropskou unii	18
4 Amnestie Václava Klause z 1. ledna 2013	20
4.1 Obsah amnestie	21
5 Kontrasignace amnestie	23
6 Rozsah a dopady amnestie	26
6.1 Rozsah amnestie v číslech	26
6.2 Dopady amnestie	26
6.3 Známé kauzy amnestie	28
7 Reakce veřejnosti	30
7.1 Reakce odborné veřejnosti	31
7.2 Reakce starostů	31

7.3	Reakce zahraničních médií	32
8	Pokusy o zrušení amnestie	34
8.1	Návrh na zrušení amnestie	34
8.2	Velezrada	35
Závěr		37
Zdroje		39
Shrnutí / Summary		46
Klíčová slova / Key words		47
Přílohy		48

Seznam použitých zkratek

Ústava ČR	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
trestní řád	zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
ÚS	Ústavní soud České republiky
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická

Úvod

Důvod k výběru tohoto tématu byl ten, že už tehdy na začátku roku 2013 jako žačka 9. ročníku Základní školy v Želechovicích nad Dřevnicí jsem situaci okolo amnestie tehdejšího prezidenta České republiky Václava Klause velmi intenzivně vnímala, a o situaci se zajímala. Je to především z toho důvodu, že právě obec Želechovice nad Dřevnicí byla jedna z prvních, která iniciovala a podílela se na protestu starostů proti amnestii. Protest spočíval v tom, že na úřadech a na školách po celé České republice byly sundány portréty prezidenta z jejich stěn, a tím tak starostové a ředitelé škol vyjadřovali s amnestií nesouhlas.

Dodnes jsou pravomoci prezidenta vyhlašovat amnestie a udělovat milosti velmi diskutované, především právě po amnestii Václava Klause z 1. ledna 2013, která vyvolala velmi negativní reakce. Právě při této amnestii se ukázalo, jak je velmi silný institut, který může prezident republiky použít. I proto amnestie je a stále bude aktuální téma.

V úvodu své práce představím pojem amnestie, co vlastně znamená a k čemu slouží. Následně se zaměřím na současnou právní úpravu amnestie v České republice. Poté je zapotřebí vymezit hlavní rozdíly mezi amnestií a institutem milosti, a popsat jejich jednotlivé formy. Dále se budu věnovat historii použití institutu amnestie na území České republiky, a srovnám, jak je to s amnestií v jiných státech světa.

Ve druhé, hlavní části práce se budu přímo věnovat amnestii Václava Klause a celou situaci okolo ní se pokusím zanalyzovat. Nejdříve se zaměřím na samotné vyhlášení, a co k tomu předcházelo. Poté popíšu obsah samotného amnestijního rozhodnutí. Uvedu také, jaký byl rozsah amnestie a kolika osob se přímo týkala. Následně uvedu důsledky vyhlášené amnestie. V krátkosti pro účely práce popíšu vybrané mediálně sledované kauzy, kterých se amnestie dotkla.

Budu se také zabírat problematikou kontrasignace amnestie, kde se nabízí otázka, zda kontrasignace amnestie není pouze jakousi formalitou, přitom by mělo jít o kontrolu vlády ohledně rozhodnutí prezidenta republiky, a zda vůbec předseda nebo pověřený člen vlády může vyjádřit svůj nesouhlas a rozhodnutí nepodepsat. Právě spolupodpis tehdejšího předsedy vlády Petra Nečase k amnestii dokonce vyvolal hlasování o nedůvěře jeho vlády. Blíže se budu věnovat právě reakcím na amnestii, které byly ve velké míře spíše negativní, a to jak z pohledu laické veřejnosti, nebo také té odborné. V obou případech došlo k velké kritice. Jak jsem psala už výše, budu se také věnovat reakcím ze strany starostů obcí a ředitelů škol a jejich protestu proti amnestii. V neposlední řadě také zmíním reakce a pohled zahraničních médií.

V samotném závěru práce se budu věnovat pokusům o zrušení amnestie. Nejdříve se budu věnovat počínání skupiny senátorů, kteří podali k Ústavnímu soudu návrh na zrušení druhého článku amnestie. Poté se přesunu k historicky první ústavní žalobě proti prezidentu republiky pro velezradu.

Cílem práce je tedy především přehledovou metodou představit institut amnestie a jeho využití, a poté se přímo zabývat amnestijním rozhodnutím Václava Klause. Konkrétním cílem je pak situaci kolem této konkrétní amnestie zanalyzovat, což znamená zanalyzovat její rozsah, důsledky a reakce na ni. Je potřeba uvést problematiku kontrasignace amnestie. Důležité je také se zabývat návrhem na zrušení amnestie, a v neposlední řadě ústavní žalobou pro velezradu.

1 Amnestie

1.1 Vymezení pojmu Amnestie

Amnestie (z řeckého *amnesteo*, zapomínám)¹ je právní institut, který opravňuje hlavu státu rozhodovat o prominutí či zmírnění trestu nebo jeho právních následků, dále pak aby se trestní stíhání nezahajovalo, a bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo u obecně určeného okruhu osob vyhovujících podmínkám stanoveným v amnestijním rozhodnutí.²

Udělovat amnestii v České republice je tedy právem prezidenta České republiky jakožto hlavy státu, kdy je toto právo zakotveno v Ústavě České republiky (dále jen Ústava) v čl. 63 odst. 2 písm. k).³ Prezident může vyhlásit hromadnou amnestii, nebo udělit individuální milost jednotlivým osobám.⁴

Amnestie může být udělována například z důvodu snahy prominutí trestů za určité trestné činy z politických motivů, u slavnostní příležitosti, nebo je také ústavní zvyklostí udělovat amnestii při nástupu hlavy státu do úřadu.⁵

Rozhodnutí prezidenta republiky o udělení amnestie dle Ústavy vyžaduje ke své platnosti spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády.⁶ Rozhodnutí o amnestii jsou uveřejňována ve Sbírce zákonů, a jsou závazná pro všechny orgány činné v trestním řízení. Rozhodnutí o amnestii není možné zákonným postupem zrušit.⁷

1.2 Právní úprava v České republice

Základním právním předpisem upravující institut amnestie je v České republice Ústava České republiky. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, konkrétně zmiňuje institut amnestie v čl. 63 odst. 2 písm. k). Tento článek tedy stanovuje, že prezident republiky má

---

¹ MIKULE, Vladimír, SLÁDEČEK, Vladimír. Milost a amnestie. In VANDUCHOVÁ, Marie, GRÍVNA, Tomáš (ed). *Pocita Otovi Novotnému k 80. narozeninám*. Praha: ASPI, 2008, s. 179.

² KANTOŘÍKOVÁ, Jana. Amnestie. In KLÍMA, Karel a kol. (ed). *Encyklopedie ústavního práva*, Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 10.

³ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (dále jen Ústava) čl. 63 odst. 1 písmeno k.

⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Prezident republiky s předmluvou Václava Klause*. Praha: Leges, 2011, s. 151.

⁵ Tamtéž, s. 151–152.

⁶ Ústava čl. 63 odst. 2.

⁷ KANTOŘÍKOVÁ: Amnestie..., s. 10.

právo udělovat amnestii.⁸ Dále pak v článku 63 písm. j) je nově samostatně upravena abolice, kde je stanoveno, že hlava státu nařizuje, aby se trestní řízení nezahajovalo, a bylo-li zahájeno, tak aby se v něm nepokračovalo. Tuto změnu zavedl ústavní zákon č. 71/2012 Sb., kterým se změnila Ústava, a abolice byla přesunuta z článku 62 písm. g) do článku 63 odst. 1 písm. j)⁹, kde v tomto odstavci jsou stanoveny pravomoci, které podléhají spolupodpisu předsedy vlády nebo jím pověřeného člena. V takovém případě je tedy zapotřebí tento spolupodpis bez ohledu na to, zda jde o abolici v případě individuální milosti nebo hromadné amnestie. Do té doby, kdy byla možnost udělit abolici bez spolupodpisu člena vlády, tak Česká republika byla společně s Dánským královstvím poslední v Evropské unii, kde byla upravena abolice bez kontrasignace.¹⁰

Článek 62 písm. g) Ústavy stanovuje, že prezident republiky odpouští a zmírňuje tresty uložené soudem a zahlazuje odsouzení.¹¹ Takto může být označována pravomoc udělovat milost jednotlivým osobám, jelikož samotný pojem milost Ústava nezná.¹² Podle některých pravomocí uvedené právě v čl. 62, které nejsou podmíněné kontrasignací, tak prezident není svázán vládou, která je vrcholným orgánem výkonné moci. Tímto prezident při vydávání rozhodnutí dle tohoto článku vystupuje autonomně, nikoliv se jedná o součást moci výkonné. Dále pravomoc udělování milosti bez kontrasignace, tedy odpovědnosti kohokoliv jiného, je v rozporu s požadavky demokratického státu, v němž někdo musí odpovídat za učiněné rozhodnutí.¹³

Prezident republiky stanoví, ve kterých případech může ministr spravedlnosti provést řízení o žádosti o milost, a také kdy může bezdůvodnou žádost odmítnout.¹⁴ Václav Havel tuto pravomoc na ministra spravedlnosti přenesl v roce 1994¹⁵. Václav Klaus ale toto rozhodnutí v roce 2003 zrušil, tudíž si pravomoc provádění řízení o žádosti o milost,

---

⁸ Ústava čl. 63 odst. 2.

⁹ Ústavní zákon č. 71/2012 Sb., kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších zákonů.

¹⁰ KANTOŘÍKOVÁ, Jana. *K otázce prezidentských milostí*. ASPI: LIT27054CZ.

¹¹ Ústava čl. 62 a 63.

¹² SLÁDEČEK, Vladimír, MIKULE, Vladimír /SUCHÁNEK, Radovan, SYLLOVÁ, Jindřiška. *Ústava České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 601.

¹³ PAVLÍČEK, Václav. O ústavních problémech milosti a amnestie v České republice. In MUSIL, Jan, VANDUCHOVÁ, Marie (ed). *Pocta Otovi Novotnému k 70. narozeninám*. Praha: CODEX Bohemia, 1998, s. 164-165.

¹⁴ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Trestní řád) §366 odst. 2.

¹⁵ Rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 1. února 1994, č. 33/1994 Sb.

a zamítnutí bezdůvodných žádostí ponechal.¹⁶ Nynější prezident Miloš Zeman zpět tuto pravomoc přenesl na ministra spravedlnosti v roce 2013.¹⁷

Dalším důležitým pramenem je zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Trestní řád). Zde nalezneme procesní úpravu amnestie. Konkrétně upravuje normy týkající se amnestie v hlavě XXIII., nazvané Udělení milosti a použití amnestie, v § 368 a § 370 trestního řádu. Podle názvu této hlavy je zřejmé, že trestní řád upravuje procesní otázky amnestie, tak i ohledně institutu milosti.¹⁸

Podle § 368 trestního řádu tak rozhodnutí o tom, zda a do jaké míry je osoba, které byl pravomocně uložen trest, účastna amnestie, učiní soud, který rozhodl v prvním stupni. Odpykává-li taková osoba v době rozhodování trest ve vězení, učiní rozhodnutí soud, v jehož obvodu trest vykonává. Na rozdíl od úpravy institutu milosti je podle téhož paragrafu proti rozhodnutí o použití amnestie přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Podle § 370 trestního řádu rozhoduje ve veřejném zasedání soud, který trest uložil v prvním stupni. Rozhoduje také o změně výměry trestu, byl-li amnestií zcela nebo zčásti trest prominut jen za některý z trestných činů, za něž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, který nebyl dosud zcela vykonán. Soud stanoví podle vzájemného poměru závažnosti přiměřený trest za trestné činy amnestií nedotčené. Proti tomuto rozhodnutí je opět přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížnost v obou ustanoveních je přípustná dle § 142 trestního řádu.¹⁹

Je zde nutno poznamenat, že úprava amnestie a milosti v trestním řádu se vztahuje i na řízení v trestných věcech mladistvých a v řízení proti právnickým osobám, neboť zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže a ani zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob úpravu o amnestii a milosti neobsahuje. Použije se tedy trestní řád na základě § 1 odst. 3 zákona o soudnictví ve věcech mládeže²⁰ a dle § 1 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob.²¹

---

¹⁶ Rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 4. srpna 2003, č. 254/2003 Sb.

¹⁷ Rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 29. listopadu 2013, č. 378/2013 Sb.

¹⁸ Trestní řád § 368 a § 370.

¹⁹ Tamtéž, § 368 §370 §142.

²⁰ zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů.

²¹ zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, ve znění pozdějších předpisů.

1.3 Rozdíl mezi amnestií a milostí

Milost lze vykládat v širším smyslu. Zahrnuje nejen milost individuální, ale i milost hromadnou, která je určena pro okruh osob, které splňují podmínky podle amnestijního rozhodnutí, tedy amnestii.²²

Nejzásadnější rozdíl je tedy v tom, že amnestie má hromadnou povahu. Jedná se tedy o normativní právní akt prezidenta republiky, který nesměřuje vůči konkrétním, jmenovitě určeným osobám, ale k blíže neučenému okruhu osob, které splňují stanovené předpoklady. Naopak milost je určena vůči konkrétní jmenovitě určené osobě.²³

Jeden z rozdílů je také to, že o milosti rozhoduje jen sám prezident, ale u rozhodnutí o amnestie je zapotřebí spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády.²⁴

U milosti může prezident přihlížet ke všem aspektům konkrétního případu a osoby žadatele na rozdíl od amnestie, která má hromadnou povahu, a zahrnuje větší skupinu pachatelů.²⁵

Další rozdíl je v publikaci amnestií a rozhodnutí o žádosti o milost. Rozhodnutí o amnestii se vždy publikuje ve Sbírce zákonů, zatímco rozhodnutí o žádosti o milost, které je neveřejné, se publikuje prostřednictvím soudu nebo jiného věcně příslušného orgánu činného v trestním řízení výhradně adresátu milosti, nebo žadateli o milost, pokud je tato osoba odlišná od adresáta milosti.²⁶

1.4 Formy amnestií a milostí

Milost individuální i amnestii lze rozlišit na tři klasické formy. Mezi ně patří abolice, agraciace a rehabilitace. Tyto jednotlivé formy amnestie a milosti mohou být uděleny každá zvlášť, nebo v jakékoliv různé kombinaci.²⁷

---

²²KANTOŘÍKOVÁ, Jana. Milost. In KLÍMA, Karel a kol. (ed). *Encyklopedie ústavního práva*, Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 330.

²³KANTOŘÍKOVÁ: Amnestie..., s. 10.

²⁴MAREČKOVÁ, Lenka. *Milosti: ohnisko lidství v trestním právu*. 1. vydání. Praha: Academia, 2007, s. 55.

²⁵Tamtéž, s. 55.

²⁶Tamtéž, s. 55.

²⁷REDAKCE EPRAVO.CZ (MOL). Amnestie a milost a jejich formy [online]. *epravo.cz*, 9. října 2001 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/amnestie-a-milost-a-jejich-formy-14774.html>>.

1.4.1 Abolice

Abolici přímo upravuje čl. 63 odst. 1 písmeno j) Ústavy, kdy je tato pravomoc prezidenta vyhlásit abolicí podmíněna spolupodpisem předsedy vlády nebo jím pověřeným členem.²⁸ Abolice znamená právo nařídit, aby se trestní řízení nezahajovalo, a pokud již bylo zahájeno, tak aby se v něm nadále nepokračovalo.²⁹

Abolice je nespíše nejčastěji napadanou formou amnestie, a také je nejméně užívanou formou. Podle některých je abolicí porušován princip rovnosti a také právo na spravedlivý proces.³⁰ Právo abolicie v rámci dělby moci lze považovat za určitý zásah moci výkonné do moci soudní, neboť trestní stíhání může být zastaveno nebo vůbec zahájováno ještě před pravomocným rozhodnutím o vině a trestu.³¹ Zasahuje nejen do pravomocí policejního orgánu, ale také do pravomocí státního zastupitelství i soudu, díky čemuž se někteří zejména po Klausově amnestii domnívají, že by institut abolicie měl být úplně vypuštěn.³²

Abolice je jedním z důvodů nepřijatelnosti trestního stíhání.³³ V trestním řádu je stanoveno, že v souvislosti s abolicí, která se dotkla obviněné osoby, může osoba prohlásit, že na projednání věci trvá. Tuto možnost může využít obviněný do tří dnů od okamžiku, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno.³⁴

1.4.2 Agraciace

Agraciace znamená právo odpouštět a zmírňovat tresty uložené soudem za trestné činy. Uložený trest lze prominout buď celý, nebo jen jeho část. Na rozdíl od abolicie jde o zásah prezidenta do činnosti moci soudní, až po pravomocné rozhodnutí soudu.³⁵ Zmírněním trestu se rozumí například přeměna nepodmíněného trestu odnětí svobody na podmíněný trest.³⁶

Agraciace je zakotvena v čl. 62 odst. 1 písm. g) Ústavy. Jde o nekontrasignovanou pravomoc prezidenta republiky.³⁷ Procesní stránka amnestie je upravena v trestním řádu v §

---

²⁸ Ústava čl. 63 odst. 1 písm. j).

²⁹ SYLLOVÁ, Jindřiška. Abolice. In HENDRYCH, Dušan a kol. (ed). *Právníký slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1.

³⁰ MAREČKOVÁ: *Milosti...*, s. 106.

³¹ BARTOŇ, Michal. Abolice. In KLÍMA, Karel a kol. (ed). *Encyklopedie ústavního práva*, Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 1.

³² SLÁDEČEK, MIKULE, SUCHÁNEK, SYLLOVÁ, *Ústava...*, s. 637.

³³ Trestní řád § 11.

³⁴ Trestní řád § 11 odst. 4.

³⁵ BARTOŇ, Michal. Agraciace. In KLÍMA, Karel a kol. (ed). *Encyklopedie ústavního práva*, Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 8.

³⁶ SLÁDEČEK, MIKULE, SUCHÁNEK, SYLLOVÁ, *Ústava...*, s. 602.

³⁷ Ústava čl. 62 odst. 1 písm. g).

366, kde je agraciace ve smyslu individuální milosti. Dále je pak v § 368 agraciace upravena ve smyslu jako forma amnestie.³⁸

1.4.3 Rehabilitace

Rehabilitací se rozumí zahlazení odsouzení, a znamená tak odstranění nepříznivých důsledků trestu.³⁹ Zahlazení odsouzení může být například z důvodu, kdy osoba byla odsouzena za skutky, jejichž společenský stupeň nebezpečnosti již dávno pominul.⁴⁰ Na osoby, kterým bylo díky rehabilitaci zahlazeno odsouzení, se pak hledí tak, jako by nikdy odsouzeny nebyly. Zahlazením odsouzení tak dochází ke vzniku fikce o neodsouzení.⁴¹ Rehabilitace je často používána dohromady s agraciací, a dochází tím zároveň k prominutí trestu, a poté k následnému zahlazení.⁴²

I tato poslední forma milosti je upravena v Ústavě, konkrétně v čl. 62 odst. 1 písm. g), kdy se musíme zaměřit na konec věty, tedy že prezident republiky zahlazuje odsouzení.⁴³ Podmínky zahlazení odsouzení jsou stanoveny v § 105 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.⁴⁴

---

³⁸ Trestní řád § 366 § 368.

³⁹ SLÁDEČEK, MIKULE, SUCHÁNEK, SYLLOVÁ, *Ústava...*, s. 602

⁴⁰ MAREČKOVÁ, *Milosti...*, s. 233-234.

⁴¹ PÚRY, František. Rehabilitace. In HENDRYCH, Dušan a kol. (ed). *Právníký slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 917.

⁴² MAREČKOVÁ, *Milosti...*, s. 233.

⁴³ Ústava čl. 62 odst. 1 písm. g).

⁴⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

2 Historie amnestií na území České republiky

„Zásahy do vykonatelných rozhodnutí trestního soudnictví hromadným nebo individuálním prominutím jejich následků hlavou státu nebo jiných jeho vrcholným orgánem, mají hluboké kořeny v minulosti.“⁴⁵ Ve stručnosti je potřeba uvést historii amnestií, které byly od roku 1918 vyhlášeny na území České republiky. V historii mohl být důvod k vyhlášení amnestie například to, aby přispěla k uklidnění obyvatelstva po mimořádných poměrech způsobených válkou, hospodářskou krizí, nebo amnestie sloužila například ke zklidnění po revolučních událostech.⁴⁶ Nejprve začnu od těch nejnovějších. V historii samostatné České republiky byly uděleny tři amnestie – v letech 1993, 1998 a 2013. První dvě amnestie byly uděleny při příležitosti nástupu prezidenta Václava Havla do úřadu, a poslední amnestie z roku 2013 byla vyhlášena při významném výročí státu. To znamená, že průměrně byla amnestie udělena jednou za 6,6 roku.⁴⁷

V období polistopadových událostí, tedy od prosince 1989 do roku 1992, byly uděleny tři amnestie. Z toho amnestie z 1.1.1990 je uváděna jako jedna z těch nejznámějších a největších v historii, kdy byly propuštěny téměř tři čtvrtiny z odsouzených osob ve výkonu trestu odnětí svobody a byly prominuty všechny podmíněné odložené tresty odnětí svobody, všechny peněžitě tresty a všechna nápravná opatření. Tato amnestie byla udělena při příležitosti zvolení prezidenta Václava Havla, ale reagovala i na změnu režimu. V rámci této amnestie bylo z asi 20 700 odsouzených ve výkonu trestu propuštěno cca 15 000 osob z výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky. V tomto období byla amnestie průměrně vydána jednou za necelý rok.⁴⁸

V období 1960 až po osudný listopad 1989 bylo uděleno celkem deset amnestií. První amnestie v tomto období byla z roku 1960. Ta se snažila vyrovnat s nezákonnostmi 50. let. V rámci této prezidentské amnestie udělila vláda i amnestii na správní delikty (přestupky). Sedm amnestií bylo uděleno při významném výročí státu, a jedna zároveň při nástupu Ludvíka Svobody do úřadu prezidenta republiky. Průměrně byla amnestie udělena jednou za 2,9 roku.⁴⁹

---

⁴⁵ PAVLÍČEK, o Ústavních..., s. 153.

⁴⁶ Tamtéž, s. 157.

⁴⁷ KOUDELKA, Zdeněk. Prezidentská amnestie v historickém kontextu. In Institut Václava Klause (ed). *Spor o amnestii*. Praha: Institut Václava Klause a Centrum pro ekonomiku a politiku, 2013, s. 43.

⁴⁸ Tamtéž, s. 43-44.

⁴⁹ Tamtéž, s. 44.

Od doby nástupu komunistů k moci v roce 1948 bylo až do roku 1959 uděleno šest trestních amnestií. Jedna byla při příležitosti významného výročí (1955) a dvě při příležitosti úmrtí prezidenta. Fakticky šlo však spíše o nástupní amnestie nových prezidentů (1953, 1957). Při zvolení Klementa Gottwalda byly uděleny dvě amnestie pro občanské a vojenské soudy. Průměrně byla amnestie jednou za 2,5 roku.⁵⁰

V poválečném období let 1945–1947 byla udělena pouze jedna prezidentská amnestie 29. srpna 1945 při příležitosti ukončení války. Vedle toho byly uděleny dvě amnestie zákonem v oblasti neplacení daní, a dvě amnestie vládou v oblasti správního trestání.⁵¹

Za doby Protektorátu Čechy a Morava byly vyhlášeny dvě amnestie prostřednictvím vládních nařízení.⁵²

V období před začátkem II. světové války vyhlásil prezident Edvard Beneš dvě amnestie. Poté vláda republiky Československa dne 7. října 1938 vyhlásila další amnestii. Následně ještě před Protektorátem Čechy Morava vyhlásil prezident Emil Hácha dvě amnestie. Aboliční a agraciační amnestie ze dne 2. prosince 1938 se vztahovala na politické trestné činy, které byly spáchané před 7. říjnem 1938. Z této amnestie však byly vyňaty osoby, které z důvodu nepřátelského smyšlení proti Československé republice opustily její území před 7. říjnem 1938.⁵³

V období 1918 do roku 1937 bylo vyhlášeno 14 amnestií. První amnestie byla vyhlášena dne 5. listopadu 1918 nařízením Národního výboru Československého, který převzal veškerou moc bývalých ústředních orgánů monarchie, a převzal tedy i moc hlavy státu. Tato amnestie byla vyhlášena na trestné činy namířené proti zájmům Rakousko-Uherska. Průměrně byla v tomto období vyhlášena amnestie každý rok.⁵⁴

---

⁵⁰ KOUDELKA, Prezidentská..., s. 44.

⁵¹ Tamtéž, s. 44.

⁵² Marečková, *Milosti...*, s. 356.

⁵³ Tamtéž, s. 355.

⁵⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Amnestie*. ASPI: LIT53238CZ.

3 Srovnání s jinými státy

V dnešním světě jsou amnestie spíše spojovány s diktaturami, což často ukazuje na zoufalý stav justice a přeplněné věznice v těchto zemích. Amnestie udělují země jak ne zcela plnohodnotné demokracie, tak i demokratické. Amnestie ve světě je často vyhlášována u příležitosti významných událostí pro danou zemi.⁵⁵ V následujících dvou podkapitolách představím, jak je to s institutem amnestie ve vybraných zemích evropské unie, a také v zemích mimo evropskou unii.

3.1 Státy Evropské unie

V Evropské unii je přímo ústavně zakotven institut amnestie jen v málo ústavách zemí EU (Česká republika, Řecko, Dánsko, Slovensko, Estonsko, Lotyšsko). Většina států totiž zmiňuje pouze individuální milost, a ve většině případů má tuto pravomoc prezident či monarcha až na Lotyšsko, kde právo udělit amnestii může pouze parlament, a milosti uděluje prezident, podobně jako je tomu i v Itálii.⁵⁶

V zemích, se kterými sdílíme hranice, je například u našich sousedů ve Slovenské republice právní úprava amnestie téměř totožná. Pravomoc udělit amnestii má prezident republiky na základě čl. 102 odst. 1 písm. j) Ústavy Slovenské republiky. Stejně jako u nás je potřeba kontrasignace předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády, aby rozhodnutí bylo platné. Ústava zde zahrnuje jako formy amnestie pouze agraciaci a rehabilitaci. Abolice byla zrušena v roce 2001.⁵⁷

Ve Spolkové republice Německo má prezident Spolek práva milosti, a toto právo může přenést i na jiné úřady. Toto právo, pokud se týká člena vlády nebo parlamentu, platí pro prezidenta přiměřeně. Pro provedení amnestie je potřeba ve Spolkovém sněmu přijmout zvláštní zákon. V Německu je amnestie přijímána s velkými rozpaky z důvodu amnestií v období let 1949 až 1954, kdy omilostnila mnoho osob podezřelých z nacistické minulosti. Amnestii vyhláší pravidelně některé spolkové země v období Vánoc. Těmto amnestiím se říká tzv. vánoční amnestie. V tomto případě o amnestii rozhoduje zemský parlament. Bavorsko a Sasko jsou jediné spolkové země, které toto nepracují. Stejně jako v Německu,

---

⁵⁵ RIEGER, Lukáš. Amnestie. *Cevro* [online]. Čtrnáctideník 6/2013, 19. března 2013 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <http://www.cevro.cz/web_files/soubory/ctrnacni-deniky/14denik_6_2013.pdf>.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ BICKO, Milan. *Porovnanie právnej úpravy amnestie v podmienkach Slovenskej a Českej republiky a spoločenský dopad amnestie č. 1/2013 prezidentov Slovenskej a Českej republiky*. ASPI: LIT44743CZ.

tak v Rakousku udělují tzv. vánoční amnestie.⁵⁸ Prezident zde potřebuje k platnosti amnestie spolupodpis spolkového kancléře nebo příslušného ministra.⁵⁹

U našeho dalšího souseda v Polsku smí prezident podle tamní ústavy udělit milost pouze osobám, které nebyly odsouzeny Státním dvorem. Amnestie zde v právním smyslu vůbec neexistuje. Je to reakce na předválečné a komunistické období Polska, kdy se amnestie udělovaly často, a poté často končily vězeňskými vzpourami. V dnešní době se zde hovoří jen o tzv. tichých amnestiích, kdy se jedná o odklady, přerušení výkonu trestu nebo předčasné propuštění z vězení. Poslední amnestie byla v Polsku vyhlášena v roce 1989.⁶⁰

V Portugalsku může prezident zmírnit nebo měnit trest po předchozím slyšení vlády. Platí zde nepsané pravidlo, že s tímto rozhodnutím musí souhlasit i vláda. V Nizozemsku má král právo promíjet tresty pouze za předpokladu, že si vyžádá stanovisko soudce, kterému byla tato povinnost stanovena všeobecným soudem. V Irsku mají možnost udělovat milost kromě prezidenta i jiné státní orgány.⁶¹

Za zmínku stojí i Řecko, kde amnestii může udělit prezident pouze za politické zločiny. Navíc je zapotřebí většinu tří pětin hlasů z celkového počtu poslanců. Milost smí v Řecku prezident udělit pouze na doporučení ministerstva spravedlnosti a po konzultaci se zvláštní radou, která se skládá především ze soudců. Slovinský prezident nemá pravomoc vyhlásit amnestii, ale pouze milost. Stejně je tomu tak i v Maďarsku.⁶²

3.2 Státy mimo Evropskou unii

Spojené státy americké přiznávají právo udělovat milosti a vyhlašovat amnestie prezidentovi, ale i guvernérům jednotlivých států. Prezident uděluje milosti při deliktech proti Spojeným státům americkým s výjimkou státní obžaloby, tzv. impeachmentu. U ostatních trestných činů uděluje milost guvernér příslušného státu. Milost se udílí většinou na návrh ministra spravedlnosti.⁶³ O amnestii může v této zemi rozhodnout i Kongres. Celkem časté jsou v USA tzv. imigrační amnestie. Ty se vztahují jen na trestný čin ilegálního pobytu v USA, ilegálního

---

⁵⁸ RIEGER, Amnestie...

⁵⁹ MAREČKOVÁ, *Milosti...*, s. 71-72.

⁶⁰ RIEGER, Amnestie...

⁶¹ Tamtéž.

⁶² Tamtéž.

⁶³ MAREČKOVÁ, *Milosti...*, s. 73.

zaměstnání bez příslušného pracovního povolení a trestných činů a přestupků, které jsou s tím spojeny.⁶⁴

V Ruské federaci rozhoduje o amnestii Státní дума, což je dolní komora ruského parlamentu. Amnestie se zde udělují vždy v období státních svátků. Dále pak například v Kanadě uděluje milost v trestních věcech generální guvernér na základě doporučení poradního justičního výboru. Zde se neudělují milosti pouze na trestní věci, a v ostatních případech rozhoduje vládní kabinet.⁶⁵

Dále můžu uvést některé zajímavé a diskutované amnestie. Například v Thajsku byly amnestie udělované králem Pchúmipchonem Adundétem každý rok u příležitosti jeho narozenin nebo narození jeho potomka. V Barmě v roce 2013 propustil tamní režim několik tisíc vězňů při příležitosti návštěvy prezidenta USA Baracka Obamy. Podobně tomu tak bylo na Kubě, kdy ji v roce 2011 navštívil papež Benedikt XVI.⁶⁶

---

⁶⁴ RIEGER, Amnestie...

⁶⁵ RIEGER, Amnestie...

⁶⁶ Tamtéž.

4 Amnestie Václava Klause z 1. ledna 2013

Prezident Václav Klaus vyhlásil amnestii u příležitosti 20. výročí vzniku samostatné České republiky. Amnestie byla vyhlášena dne 1. ledna 2013 prostřednictvím novoročního projevu prezidenta republiky. Následující den, tedy 2. ledna 2013, byla amnestie publikována ve Sbírce zákonů pod číslem 1/2013 Sb.⁶⁷

Novoroční amnestie Václava Klause byla pro mnohé překvapivým krokem kvůli dřívějším vyjádřením prezidenta k amnestii. Vždy patřil spíše ke kritikům amnestií, a jeho postoj k tomuto institutu byl znám spíše jako negativní. Ještě když byl Václav Klaus předseda Poslanecké sněmovny, tak se v souvislosti s amnestiemi jeho předchůdce Václava Havla vyjádřil, že by *hromadné zasahování do věcí již rozsouzených znamenalo rozkolísání celého právního systému*.⁶⁸ Dále pak několik ministrů spravedlnosti přišlo s návrhy na amnestii, ale ty však vždy Václav Klaus odmítl. Například tehdejší ministr spravedlnosti Pavel Rychetský v roce 2003, krátce po zvolení Václava Klause prezidentem, navrhl prezidentovi amnestii, kterou však odmítl.⁶⁹ Nebo také ministryně spravedlnosti Daniela Kovářová v roce 2009 přišla s dokonce třemi variantami amnestie z důvodu blížícího 20. výročí sametové revoluce, ale hlavně kvůli přeplněnosti věznic. Tyto návrhy ovšem neprošly. Dokonce jednou prezidentův postoj k amnestiím popsal jeho tajemník Ladislav Jakl v roce 2009 v rozhovoru pro Frekvenci 1, kde řekl, že podle Klause se amnestiemi v předchozích letech plýtvalo.⁷⁰

Spekulovalo se i nad tím, zda důvod k udělení amnestie nebylo to, že byly české věznice přeplněny, jelikož v roce 2013 byla kapacita českých věznic přeplněna z 111,59 %.⁷¹ Václav Klaus se vyjádřil, že žádný konkrétní důvod k vyhlášení amnestie nebyl, a nebyla tím ani zmiňovaná přeplněnost věznic.⁷²

Za deset let ve funkci prezidenta republiky vyhlásil Václav Klaus pouze tuto jedinou amnestii.

---

⁶⁷ Rozhodnutí prezidenta republiky č. 1/2013 Sb., o amnestii ze dne 1. ledna 2013 (viz Příloha č. 1).

⁶⁸ MAREČKOVÁ, *Milosti...*, s. 84.

⁶⁹ KOUKAL, Josef. Věznice jsou přeplněné. Přijde další amnestie? [online]. *Novinky.cz*, 28. května 2011 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/domaci/clanek/veznice-jsou-preplnene-prijde-dalsi-amnestie-92448>>.

⁷⁰ PEŠIČKA, Václav. Přeplněné věznice by měla uvolnit připravovaná amnestie [online]. *irozhlas.cz*, 29. března 2010 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <https://www.irohlas.cz/zpravy-domov/preplnene-veznice-by-mela-uvolnit-pripavovana-amnestie_201003291545_irafoelova>.

⁷¹ Vězeňská služba České republiky. Statistická ročenka pro rok 2012. *Vscr.cz* [online]. Publikováno v březnu 2013 [cit. 19. března 2020], s. 37. Dostupné na <<https://www.vscr.cz/wp-content/uploads/2017/06/Ro%C4%8Denka-2012.pdf>>.

⁷² Institut Václava Klause. *Spor o amnestii*. Praha: Institut Václava Klause a Centrum pro ekonomiku a politiku, 2013, s. 15.

4.1 Obsah amnestie

Samotná amnestie je řazena do pěti článků, které obsahují všechny formy amnestie (agraciace, abolice i rehabilitace).⁷³

Článek I. obsahuje prominutí a zahlazení některých nepodmíněných trestů (tedy se jedná o agraciaci a rehabilitaci). Vztahuje se tak na osoby, jejichž nevykonaný trest odnětí svobody, pravomocně uložený před 1. lednem 2013, nepřevyšuje délku jednoho roku. Dále pak budou omilostněny osoby, jimž byly uděleny nepodmíněné tresty odnětí svobody před 1. lednem 2013 délkou nepřevyšující 10 let a tyto osoby zároveň splňují podmínku, že mají v roce 2013 dosáhnout nebo dosáhly věku 75 let. Na tyto osoby, kterým byl trest prominut, se hledí, jako by odsouzeny nebyly.⁷⁴

Nejvíce diskutovanou částí amnestie byl beze sporu článek II., tedy aboliční část. Prezident v něm nařídil, aby bylo zastaveno pravomocně neskončené trestní stíhání, s výjimkou trestního stíhání proti uprchlému, od jehož zahájení k 1. lednu 2013 uplynulo více než 8 let, pro trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující deset let.⁷⁵

Podle článku III. byly prominuty tresty, které nepřevyšují 24 měsíců za předpokladu, že nebyl zároveň uložen i trest za zločin, který zapříčinil smrt nebo těžkou újmu na zdraví, nebo za zločin proti životu a zdraví, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, anebo zločin proti rodině a dětem, dále pak osobě, která kromě trestné činnosti, o níž se rozhoduje podle tohoto článku, byla v posledních pěti letech před 1. 1. 2013 odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebo která byla v posledních pěti letech před 1. 1. 2013 propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody, pokud na ni nehledí jakoby odsouzena nebyla. Osobám, které dosáhly v roce 2013 70 let, byly prominuty nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 a pokud byl uložen trest ve výměře nepřevyšující 36 měsíců. Na konci toho článku se také hovoří o tom, zda prominutí trestu podle toho článku nelze vztáhnout na celou trestnou činnost, za níž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, neužije ho ani zčásti. Tyto tresty byly prominuty s podmínkou, že se osoba, které byl trest prominut, nedopustí trestného činu v době odpovídající lhůtě pro zahlazení odsouzení.⁷⁶

---

⁷³ Rozhodnutí prezidenta republiky č. 1/2013 Sb., o amnestii ze dne 1. ledna 2013.

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ Tamtéž.

⁷⁶ Tamtéž.

Na základě článku IV. byly prominuty podmíněné odložené tresty odnětí svobody, pravomocně uložené před 1. lednem 2013 osobám, které v roce 2013 dosáhly věku 70 let a osobám, kterým byl trest uložen ve výměře nepřevyšující dva roky. Dále byly prominuty nevykonané tresty obecně prospěšných prací nebo jejich zbytky a nevykonané tresty domácího vězení nebo jejich zbytky, pokud byly tyto tresty pravomocně uloženy před 1. 1. 2013. Na osoby, kterým byl prominut trest podle tohoto článku, se hledí, jako by odsouzeny nebyly.⁷⁷

V posledním V. článku tohoto rozhodnutí se trestným činem rozumí i provinění spáchané mladistvým, a trestem též trestní opatření proti mladistvému.⁷⁸

---

⁷⁷ Rozhodnutí prezidenta republiky č. 1/2013 Sb., o amnestii ze dne 1. ledna 2013.

⁷⁸ Tamtéž.

5 Kontrasignace amnestie

Kontrasignace neboli protipodpis či spolupodpis je připojení podpisu k určitému rozhodnutí oprávněnou osobou, jinak toto rozhodnutí není platné.⁷⁹

V ústavním právu jde o spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády na rozhodnutí prezidenta republiky. Ustanovuje to tak Ústava čl. 63 odst. 3. Pokud rozhodnutí prezidenta, ke kterému je podle Ústavy potřeba kontrasignace, není spolupodepsáno, je toto rozhodnutí neplatné. Amnestie, která je také zahrnuta pod tento článek v Ústavě, tedy podléhá kontrasignaci. Vláda tak přebírá ústavní odpovědnost za vyhlášenou amnestii dle článku 63 odst. 4 Ústavy, neboť prezident republiky není za výkon své funkce odpovědný dle čl. 54 odst. 3 Ústavy.⁸⁰

Amnestii z 1. ledna 2013 spolupodepsal tehdejší premiér Petr Nečas. Ten se díky tomu setkal s velkou kritikou a hájil se tím, že amnestie je výsostným právem prezidenta a předseda vlády svým podpisem pouze potvrzuje, že akt není v rozporu s právním pořádkem. Podle něho je udělení amnestie i její rozsah a odůvodnění plně v kompetenci prezidenta, a premiér se na jejím formulování nemůže podílet. Uvedl, že je ústavní zvyklostí, že předseda vlády amnestii prezidenta kontrasignuje. Tím stvrzuje, že je amnestie z právního hlediska v pořádku, a že vláda tento akt realizuje a za jeho realizaci přebírá odpovědnost. Dále se vyjádřil, že by amnestii nemusel podepsat pouze v případech, kdyby byl tento akt zjevně protiprávní. To se podle něho v tomto případě nestalo, a proto tuto amnestii podle jeho slov nemohl nepodepsat.⁸¹

I díky těmto vyjádřením premiéra Nečase se začalo ještě více spekulovat o tom, jaký má tedy význam spolupodpis předsedy vlády nebo jiného pověřeného člena, který byl pouze potvrzující, když podle jeho slov amnestii nemohl nepodepsat a na amnestii se nepodílel. Je to zajímavé právě v tom případě, kdy svým podpisem stvrzuje, že vláda za toto rozhodnutí bere odpovědnost, ale kontrasignoval ji však bez projednání ve vládě. Názory na problematiku kontrasignace amnestijních rozhodnutí a na následnou odpovědnost za amnestii se často liší. Podle některých je kontrasignace důležitý nástroj kontroly hlavy státu vládou, a na druhou

---

⁷⁹SYLLOVÁ, Jindřiška. Spolupodpis. In HENDRYCH, Dušan a kol. (ed). *Právnícký slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1059.

⁸⁰BARTOŇ, Michal. Kontrasignace. In KLÍMA, Karel a kol. (ed). *Encyklopedie ústavního práva*, Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 300-301.

⁸¹LIDOVKY.CZ. *Amnestii jsem nemohl nepodepsat, tvrdí premiér Nečas* [online]. *lidovky.cz*, 9. ledna 2013 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/amnestii-jsem-nemohl-nepodepsat-tvrdi-premier-necas.A130109_131725_ln_domov_mpr>.

stranu ostatní argumentují tím, že kontrasignace je historickým monarchistickým přežitkem. Objevují se také názory, aby byla kontrasignace nahrazena například souhlasem celé vlády.⁸²

V souvislosti s odpovědností vlády za amnestii se pokusila Poslanecká sněmovna vyjádřit vládě nedůvěru. Jelikož nejde hlasovat o vyjádření nedůvěry pouze vůči premiérovi, tak Česká strana sociálně demokratická (dále jen ČSSD) podle slov tehdejšího předsedy strany Bohuslava Sobotky namířila toto hlasování vůči celé vládě právě z důvodu amnestie. ČSSD ale nebyla jediná strana, která s amnestií takového rozsahu nesouhlasila. Například politická strana TOP 09 tvrdila, že jí vadí, že vláda o amnestii předem nejednala, a předem nebyli informováni ani ministři.⁸³

Hlavním důvodem pro hlasování o nedůvěře k vládě tedy bylo podle Bohuslava Sobotky to, že vláda neustála odpovědnost, kterou má za podobu amnestie a její rozsah. Nakonec vláda Petra Nečase hlasování o nedůvěře ustála. Pro pád vlády hlasovalo pouze 92 poslanců, a k vyslovení o nedůvěře vlády je potřeba 101 hlasů.⁸⁴

Později vyšla na povrch kauza, která byla v souvislosti s Petrem Nečasem a jeho spolupodpisem na amnestii spojena. Šlo o nahrávky mezi Petrem Nečasem a šéfkou jeho kabinetu Janou Nagyovou (nyní Nečasovou), kdy se v souvislosti s amnestií bavili o tom, že premiér amnestii spolupodepsal výměnou za souhlas prezidenta s konsolidačním balíčkem připraveným tehdejší vládou. V nahrávce tedy uvedl, že šlo o podpis za podpis, a že amnestie je podle jeho slov strašný průšvih.⁸⁵ Petr Nečas se nakonec vyhnul trestnímu stíhání, které na jeho osobu podala “Iniciativa Vraťte nám stát!“, kde byla jedním z členů i advokátka Hana Marvanová, která, jak jsme psali už v dřívější části práce, byla velkou odpůrkyní Klausovy amnestie. Trestní oznámení tak podali kvůli podezření ze zneužití pravomoci úřední osoby, přijetí úplatku, podplácení či zločinného spolčení.⁸⁶ Podání trestního oznámení bylo vyhodnoceno státním zástupcem tak, že nic nenasvědčovalo tomu, že byl spáchán jakýkoliv

---

⁸² SLÁDEČEK, MIKULE, SUCHÁNEK, SYLLOVÁ, *Ústava...*, s. 640-641

⁸³ SRNOVÁ, Veronika. *Opozice chce opět pád vlády, Nečas mluví o „folklórním cvičení“* [online]. *ct24.ceskatelevize.cz*, 17. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1123370-opozice-chce-opet-pad-vlady-necas-mluvi-o-folklornim-cviceni>>.

⁸⁴ KOPECKÝ, Josef. *Nečas ustál pokus o svržení vlády. Schwarzenberg u toho odmítl být* [online]. *idnes.cz*, 17. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/jednani-snemovny-o-neduvere-vlade.A130117_102829_domaci_kop>.

⁸⁵ LIDOVKY.CZ. ČTK. *Nečas řekl Nagyové, že podpis amnestie směnil s Klausem* [online]. *lidovky.cz*, 12. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/necas-rekl-nagyove-ze-podpis-amnestie-smenil-s-klausem.A131212_080925_ln_domov_mct>.

⁸⁶ GOLIS, Ondřej. *Nečas čelí trestnímu oznámení. Kvůli handlu s podpisem pod amnestií* [online]. *lidovky.cz*, 13. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/necas-celi-dalsi-zalobe-kvuli-handlu-s-podpisem-pod-amnestii.A131213_144321_ln_domov_ogo>.

trestný čin. Dále bylo vyhodnoceno, že samotné trestní oznámení obsahovalo formální nedostatky, které měla iniciativa odstranit, ale neučinila tak. Petr Nečas se poté vyjádřil, že slova podle něj byla vytržena z kontextu, a oba s Václavem Klausem popřeli vzájemnou směnu podpisů.⁸⁷

---

⁸⁷ PÁLKOVÁ, Šárka. *Amnestie? Šlo o podpis za podpis, připustil Nečas. Trestnímu stíhání unikl* [online]. *lidovky.cz*, 26. února 2014 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/amnestie-slo-o-podpis-za-podpis-pripustil-necas-trestnimu-stihani-unikl.A140225_135505_in_domov_spa>.

6 Rozsah a dopady amnestie

Amnestie Václava Klause je jedna z těch nerozsáhlejších amnestií, které byly na našem území vyhlášeny, a dotkla se v různých ohledech velkého množství osob.⁸⁸

6.1 Rozsah amnestie v číslech

Amnestie se týkala více než 111 tisíc osob. Za devět měsíců od vyhlášení amnestie zahrnula přesně 111 263 odsouzených a obviněných, z toho 3 057 mladistvých. Nepodmíněné tresty prominula 19820 lidem, z toho v 18 627 případech šlo o osoby potrestané odnětím svobody do jednoho roku. Na základě amnestie bylo zastaveno 265 trestních stíhání kvůli tomu, že trvalo přes osm let. Podmíněné tresty byly prominuty celkem 81 133 odsouzeným. Obecně prospěšné práce nemuselo vykonat 9 660 lidí, a z domácího vězení se dostalo 385 osob.⁸⁹ Podle statistik vězeňské služby bylo k 31. prosinci 2012 ve věznicích celkem 31 odsouzených nad 70 let a dá se předpokládat, že odsouzených osob nad 75 let bylo nejspíš ještě méně.⁹⁰

Podle Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky k datu 1. ledna 2013 si svůj trest odpykávalo ve vězení 22 638 osob, a díky amnestii jich bylo propuštěno 6 443, což je 28,5 procent z celkového počtu všech vězňů, tedy zhruba třetina, se dostala na svobodu.⁹¹ Nejvíce z amnestovaných se ve vězení ocitlo za krádež (37 %), maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (22 %), zanedbání povinné výživy (21 %), za podvod (4 %), nebo také za ohrožení pod vlivem návykové látky (3 %).⁹²

6.2 Dopady amnestie

Uvádí se, že v roce 2013 vzrostla v České republice kriminalita o 7 procent právě kvůli amnestii. Dva roky od amnestie policie začala znovu stíhat více než polovinu vězňů, kteří se v roce 2013 na základě Klausovy amnestie dostali z vězení. Vyplývá to ze statistik, které dne

---

⁸⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Amnestie*. ASPI: LIT53238CZ.

⁸⁹ ČTK. Klausova amnestie prominula trest 111 tisícům lidí. Vězňů ale zase přibude [online]. *denik.cz*, 17. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/novorocni-klausova-amnestie-prominula-trest-111-tisicum-lidi-20131217.html>.

⁹⁰ Vězeňská služba České republiky, *Statistická ročenka...*, s. 81.

⁹¹ Vězeňská služba České republiky. *Amnestie*. *Vscr.cz* [online]. Publikováno v březnu 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.vscr.cz/informacni-servis/amnestie/>>.

⁹² TŘEČEK, Čeněk. Klausova amnestie se dotkla padesáti tisíc odsouzených či obviněných [online]. *idnes.cz*, 11. března 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/klausova-amnestie-se-dotkla-50-tisic-odsouzenych-ci-obvinenych.A130311_122718_domaci_cen>.

23. ledna 2015 zveřejnilo Policejní prezidium ČR. Policie znovu obvinila 3400 propuštěných vězňů, což je více jak 52 % z celkového počtu 6471 amnestovaných z roku 2013. Nejvíce se amnestovaní dopouštěli trestných činů v oblasti majetkové kriminality, dále ale také s vyšším odstupem v násilné kriminalitě, hospodářské kriminalitě a mravnostních trestných činech. Podle údajů Vězeňské služby se do konce roku 2014 vrátila zpět do věznic téměř čtvrtina propuštěných na základě amnestie.⁹³

O účasti na amnestii rozhodovaly právě soudy podle § 368 trestního řádu. Soudy musely rozhodovat urychleně, a to podle § 2 odst. 4 trestního řádu, kde je stanoveno, že orgány činné v trestním řízení musejí trestné věci projednávat urychleně bez zbytečných průtahů. Soudy byly z důvodu velkého rozsahu amnestie velmi přetížené, musely znovu projednat případy, které byly už uzavřené. Soudci nejen že museli strávit hodiny ve věznici, ale také museli prostudovat tisíce spisů, aby rozhodli, zda se na ně vztahuje amnestie. Následně vymazávali některé podmíněné tresty.⁹⁴ Vzhledem k recidivitě amnestovaných, kteří se po propuštění z věznic do nich zpět vrátili, lze předpokládat, že takový měla amnestie dopad na soudy.

Amnestie se jistě dotkla i vězeňské služby. Věznice propustily více než šest tisíc vězňů. Přímé výdaje vězeňské služby na amnestii činily zhruba 4,7 miliónů korun. Výdaje zahrnovaly například přesčasy zaměstnanců nebo výstupní prohlídky při propouštění vězňů. Vězeňská služba na začátku roku 2013 odhadovala, že díky amnestii ušetří 180 miliónů korun na potravinách pro vězně, vodu, energie a další. Ministerstvo spravedlnosti v souvislosti s úbytkem vězňů zrušilo věznici v Drahonicích. Dále ministerstvo spravedlnosti zakonzervovalo tři pobočky věznic ve Velkých Přílepech, Vyšních Lhotách a Poštorné. Amnestie ale neměla dopad například na počet příslušníků Vězeňské služby, kdy se rozhodlo zachovat jejich stejný počet. Podle úřadů totiž úbytek vězňů kvůli amnestii neměl vliv na počet příslušníků, kteří jsou zapotřebí jako vězeňská stráž, a zároveň tak byli připraveni na to, že někteří amnestovaní se znovu vrátí do vězení.⁹⁵

---

⁹³ ČTK. Klausova amnestie propustila 6471 vězňů, víc jak polovinu z nich stíhá policie [online]. *denik.cz*, 23. ledna 2015 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/klausova-amnestie-propustila-6471-veznu-vic-jak-polovinu-z-nich-stiha-policie-20.html>.

⁹⁴ DUŠEK, Jaroslav. Amnestie pokračuje: Volné chvíle? Soudci, zapomeňte [online]. *denik.cz*, 8. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/ustecky-kraj/amnestie-pokracuje-volne-chvile-soudci-zapomente-20130108-cach.html>>.

⁹⁵ ČTK. Klausova amnestie prominula trest 111 tisícům lidí. Vězňů ale zase přibude [online]. *denik.cz*, 17. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/novorocni-klausova-amnestie-prominula-trest-111-tisicum-lidi-20131217.html>.

Amnestie se také dotkla i Policie ČR. Vláda musela v souvislosti s amnestií zvýšit rozpočet Policie ČR o 33 miliónů korun. Důvodem byly vyšší výdaje na prostředky vynaložené na zvýšenou činnost policistů Policie ČR v souvislosti s amnestií, jako například náklady na přesčasy a pohotovost policistů. Policie také musela zvýšit počet příslušníků policie do služby.⁹⁶

Amnestie měla dopad například také na úřady práce. Na úřad práce se přišlo po amnestii zaregistrovat téměř 4500 propuštěných vězňů, což je zhruba 70 procent všech propuštěných. Skoro 4000 z nich požádalo o peníze v hotovosti. Šlo tak o dávku mimořádné okamžité pomoci, kterou mohou úřady obratem v hotovosti vyplatit. Ministerstvo práce a sociálních věcí tenkrát odhadlo, že výdaje na dávky a podpory budou necelých 19 miliónů korun. Úřady musely posílit počty pracovníků u přepážek a zajistit bezpečnostní opatření.⁹⁷ Částka této dávky činila tisíc korun, a šlo o ni žádat opakovaně několikrát ročně.⁹⁸

Jako další problém se po amnestii ukázalo, že zejména obcím chybí lidé, kteří byli soudem odsouzeni k obecně prospěšným pracím za drobné kriminální delikty.⁹⁹

Amnestie se do jisté míry dotkla i azylových domů v České republice, které byly zaplněny desítkami propuštěných. Amnestovaní totiž v některých případech neměli kam jít.¹⁰⁰

6.3 Známé kauzy amnestie

Jedním z důvodů velmi negativních reakcí k amnestii, kterým se budu věnovat podrobněji níže, bylo to, že lidé si amnestii spojovali s konkrétními kauzami, které byly mediálně sledované. Pár z nich v krátkosti představím a popíšu.

Asi nejznámější kauza, které se amnestie dotkla na základě diskutovaného druhého článku, je H-System, kdy bylo trestní stíhání zahájeno v roce 1999. Amnestie tak osvobodila

---

⁹⁶ ČTK. Vláda kvůli amnestii zvýšila rozpočet policie o 33 miliónů [online]. *denik.cz*, 5. června 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/vlada-kvuli-amnestii-zvysila-rozpocet-policie-o-33-milionu-20130605.html>.

⁹⁷ KLIČKA, Jan. ČTK. Amnestovaní žádají úřad práce o peníze, přihlásilo se jich na čtyři tisíce [online]. *denik.cz*, 4. února 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/temer-ctyri-tisice-amnestovanych-veznu-zadaji-urad-prace-o-penize-20130204.html>.

⁹⁸ CHVÁTALOVÁ, Kateřina. Propuštěným může dát úřad práce tisíc korun na ruku [online]. *denik.cz*, 9. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/praha/propustenym-muze-dat-urad-prace-tisic-koron-na-ruku-20130109-jkup.html>>.

⁹⁹ SKALA, Jan. Odsouzení po amnestii úřadům chybí [online]. *denik.cz*, 12. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/plzensky-kraj/odsouzenci-po-amnestii-uradum-chybi-20130112.html>>.

¹⁰⁰ KAŠPAROVÁ, Lenka. Amnestie zaplnila azylové domy desítkami propuštěných [online]. *denik.cz*, 15. února 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/zlinsky-kraj/amnestie-zaplnila-azylove-domy-desitkami-propustenych-20130214-um5h.html>>.

tří manažery firmy, kteří dostali za účast na podvodu spojeném s projektem levného bydlení v okolí Prahy podmíněné tresty. V této kauze bylo poškozeno více než tisíc lidí, a vzniklá škoda byla téměř miliarda korun.¹⁰¹

Trestní stíhání bylo zastaveno z důvodu chybějícího výroku o trestu. Výroky v otázce viny i náhrady škody nabyly právní moci již v roce 2011, tudíž amnestií nebyly zrušeny, a nadále tak mohly být užity při vymáhání nároků od poškozených.¹⁰² Dále pak mohu uvést například kauzu, která se vztahovala k vytunelovaným fondům kuponové privatizace Mercia a Trend. Tady amnestie zastavila stíhání osmi obžalovaných. Amnestován byl také například soudce Jiří Berka, kdy se kauza týkala podivných konkurzů. Můžu zde zmínit také kauzu ohledně firmy Čepro, kde šlo o velký daňový únik.¹⁰³ A jako poslední příklad zmíním kauzu ohledně Komerční banky. Zde amnestie pomohla osmi bankéřům, kteří údajně Komerční bance způsobili škodu osm miliard korun.¹⁰⁴

Podle ostatních článků amnestie byly prominuty tresty například zpěvačce Daře Rolins, která dostala podmíněný trest za dopravní nehodu, při níž zemřel člověk. Dále pak amnestie prominula dvouletý trest matce tzv. vlčích dětí, kdy rodiče izolovali dva syny od okolního světa.¹⁰⁵

---

¹⁰¹ TŘEČEK, ČENĚK. Kauza H-System definitivně končí. Soud odmítl dovolání proti amnestii [online]. *idnes.cz*, 25. září 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/nejvyssi-soud-potvrdil-amnestii-pro-manazery-h-systemu.A130925_082917_krimi_cen>.

¹⁰² KOUDELKA, Zdeněk. *Amnestie*. ASPI: LIT53238CZ.

¹⁰³ VÁLKOVÁ, HANA. Amnestie zastaví hospodářské kauzy se škodami v miliardách korun [online]. *idnes.cz*, 2. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/amnestie-zastavi-13-velkych-hospodarskych-kauz.A130102_162502_ekonomika_hv>.

¹⁰⁴ SVOBODOVÁ, Věra. ČTK. PŘEHLEDNĚ: Na koho se vztahuje Klausova amnestie? [online]. *lidovky.cz*, 4. února 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/na-koho-se-aktualne-vztahuje-klausova-amnestie-prinasime-prehled.A130131_225229_in_domov_vsv>.

¹⁰⁵ SVOBODOVÁ, Věra. ČTK. PŘEHLEDNĚ: Na koho se vztahuje Klausova amnestie? [online]. *lidovky.cz*, 4. února 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/na-koho-se-aktualne-vztahuje-klausova-amnestie-prinasime-prehled.A130131_225229_in_domov_vsv>.

7 Reakce veřejnosti

Václav Klaus svou amnestií vzbudil řadu negativních reakcí. Amnestie byla probírána především na internetu a v médiích. Veřejnost reagovala na amnestii velmi negativně především proto, že si amnestii spojovala s konkrétními kauzami, které byly pro veřejnost známé a kontroverzní, a amnestie se jich týkala. Dalším důvodem, proč veřejnost reagovala v negativním smyslu na amnestii, bylo také to, že se lidé obávali o svou bezpečnost po propuštění trestanců do ulic.¹⁰⁶

To, jak byla vnímána amnestie, šlo vidět například při rozhovorech s lidmi, na sociálních sítích, na diskusních fórech na internetu, nebo v komentářích pod různými články, které se týkaly právě amnestie. Několik televizních stanic dělalo ankety přímo mezi lidmi a dotazovali se tak obyčejných lidí na názor k amnestii. Nejen televize, ale i pár webů dělalo na svých internetových stránkách ankety, zda lidé nesouhlasí či souhlasí s amnestií. Například anketa, která byla vytvořena webem tn.nova.cz, do které se zapojilo asi nejvíce lidí, co se týče internetových anket ohledně souhlasu či nesouhlasu o lednové amnestii, nedopadla pro amnestii příliš pozitivně. Z celkového počtu 5 717 osob hlasovalo 5164 pro to, že s amnestií nesouhlasí.¹⁰⁷ Anketa webu Reflex dopadla podobně, kdy se do ankety zapojilo 1841 lidí, z toho 1575 osob s amnestií nesouhlasilo.¹⁰⁸ Podle průzkumu pro Českou televizi nesouhlasilo s rozsahem amnestie 82,2 % občanů země. Bouřlivé reakce laické veřejnosti k amnestii vyústily k petici na sociální síti Facebook, kde ji podepsalo za prvních pět dní od amnestie více než 70 tisíc lidí, a dalších více než 200 000 tuto petici podpořilo ve facebookové skupině.¹⁰⁹

---

¹⁰⁶ ČT24. Amnestie zvedla Čechy ze židle – Proč až ta? [online]. ct24.ceskatelevize.cz, 9. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1124930-amnestie-zvedla-cechy-ze-zidle-proc-az-ta>>.

¹⁰⁷ HAMMER, Jan, TN.CZ. ANKETA: Souhlasíte s amnestií? Vězni se radují, policisté zuří [online]. tn.nova.cz, 1. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/anketa-klaus-pri-svem-poslednim-projevu-vyhlasil-castecnou-amnestii-souhlasite.html>>.

¹⁰⁸ ŠRÁMEK, Dušan, HASENKOPF, Pavel. ANKETA: Souhlasíte s prezidentskou amnestií? [online]. reflex.cz, 11. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.reflex.cz/clanek/komentare/49135/anketa-souhlasite-s-prezidentskou-amnestii.html>>.

¹⁰⁹ TRONÍČEK, Jakub. Na svobodě je už 6000 amnestovaných, protestní petici podepsalo 70 000 lidí [online]. novinky.cz, 5. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/krimi/clanek/na-svobode-je-uz-6000-amnestovanych-protestni-petici-podepsalo-70-000-lidi-177605>>.

7.1 Reakce odborné veřejnosti

Na amnestii reagovala i odborná veřejnost. Jedním z největších kritiků Klausovy amnestie byla bezesporu advokátka Hana Marvanová. Samotné amnestie byla i ona součástí jako právní zástupkyně třech klientů kauzy H-systému. Právě tady se podle ní ukázala absurdita amnestie, kdy byli amnestováni manažeři, kteří už byli pravomocně odsouzeni, a poté se na ně hledí jakoby nikdy nic nespáchali.¹¹⁰ Zajímavý byl názor advokáta Václava Vlka, který se domníval, že předmětem kritiky je prezident Klaus, a ne jeho rozhodnutí o amnestii.¹¹¹ K amnestii se vyjádřil například i předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, který tvrdil, že amnestií selhali poradci kolem prezidenta a premiéra Nečase, kteří jim nedali správné informace o zvyklostech spjatých s přípravou amnestie, kdy od roku 1920 všechny amnestie připravovala vždy vláda v čele s ministrem spravedlnosti nikoliv hrad.¹¹²

7.2 Reakce starostů

Jak už jsem psala v úvodu své práce, tak i já jako čtrnáctiletá dívka jsem vnímala amnestii především proto, že v obci Želechovice nad Dřevnicí, kde jsem navštěvovala základní školu, byl starosta obce Michal Špendlík jeden z iniciátorů akce protestu starostů proti amnestii.

Protest spočíval v tom, že někteří starostové obcí, především ve Zlínském kraji, a ředitelé škol reagovali na prezidentovu amnestii tak, že sundali prezidentovu podobiznu ze stěn obecních úřadů a škol. Cílem této akce bylo dát prezidentovi najevo, že jeho rozhodnutí nebylo lhostejné lidem v obcích, a že s ním nesouhlasí. Starostové tak vyvrátili, že by protest měl politický podtext. Dále se oháněli tím, že žádný zákon neukládá povinnost mít pověšený portrét prezidenta republiky na stěnách obecních úřadů a škol. Starosta Michal Špendlík kritizoval amnestii především proto, že zastavila trestní stíhání za úmyslné trestné činy

---

¹¹⁰ KLANG, Mikuláš. Absurdita amnestie se ukázala na H-Systemu, říká právnička Marvanová [online]. *idnes.cz*, 10. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/rozhovor-s-hanou-marvanovou.A130110_162858_domaci_klm>.

¹¹¹ VLK, Václav. Prezidentská amnestie v historickém kontextu. In Institut Václava Klause (ed). *Spor o amnestii*. Praha: Institut Václava Klause a Centrum pro ekonomiku a politiku, 2013, s. 72.

¹¹² ČT24. Rychetský k amnestii: Selhali Klausovi i Nečasovi poradci [online]. *ct24.ceskatelevize.cz*, 10. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1124408-rychetsky-k-amnestii-selhali-klausovi-i-necasovi-poradci>>.

i včetně těch majetkových, tudíž tak byly odsouzené osoby za tyto činy osvobozeny. Během prvních pěti dnů akce se zapojilo více než 600 starostů.¹¹³

V obci, kde jsem navštěvovala základní školu, nejdříve starosta sundal portrét prezidenta na obecním úřadě. To samé doporučil i základní a mateřské škole, kterých je obec zřizovatel. A to se také stalo, a na Základní škole v Želechovicích nad Dřevnicí ředitel školy Michal Cholek portrét sundal a pro média se vyjádřil, že vedení školy děti do protestu nezatahuje, že se jedná pouze o protest dospělých. Dále uvedl, že se žáci sami na amnestii ptají, a tak tomu i bylo.¹¹⁴

Prezident na to reagoval prostřednictvím svého mluvčího, a označil to jako nezodpovědnost vůči dětem, a že ředitelé škol podléhají mediální hysterii některých opozičních politiků a různých médií.¹¹⁵

7.3 Reakce zahraničních médií

Amnestie Václava Klause a negativních reakcí ohledně amnestie si všimla dokonce i zahraniční média. Na amnestii upozornila například britská televize BBC, agentura Nová Čína, zpravodajské servery okolních zemí a další. Mnohá zahraniční média také poukazovala na spolupodpis premiéra Petra Nečase, který vyvolal jisté kontroverze, a následné hlasování o nedůvěře vládě Petra Nečase.¹¹⁶

Tak například zmiňovaná britská veřejnoprávní stanice BBC na svých internetových stránkách psala, že Klausova amnestie se týká skoro každého třetího vězně, a vyvolala tím znepokojení v právních kruzích. Dále upozornila na plán vyvolat hlasování o nedůvěře vládě kvůli spolupodpisu premiéra. V souvislosti s tím zmiňovala, že je opozice naštvaná kvůli tomu, že amnestie zastaví několik velkých kauz týkající se finančních podvodů, neboť soudní řízení trvalo déle než osm let. Hromadného propuštění si všimli i v daleké Číně. Sice se tomu

---

¹¹³ ČTK, Idnes. Protest proti Klausovi sílí. Jeho obraz už sundalo na 600 starostů [online]. *idnes.cz*, 8. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/protest-proti-amnestii-vaclava-klause.A130108_123648_domaci_jav>.

¹¹⁴ ČTK, Idnes. Protest proti Klausovi sílí. Jeho obraz už sundalo na 600 starostů [online]. *idnes.cz*, 8. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/protest-proti-amnestii-vaclava-klause.A130108_123648_domaci_jav>.

¹¹⁵ PROCHÁZKOVÁ, Petra, ŠTĚRBA Radek. Starostové sundávají Klausův portrét kvůli amnestii, vyzvali i školy [online]. *idnes.cz*, 7. ledna 2013 [cit. 3. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/protest-obci-a-skol-proti-klausove-amnestii.A130107_1873757_zlin-zpravy_ras>.

¹¹⁶ ČT24. Kontroverzní, tak píší zahraniční média o Klausově amnestii [online]. *ct24.cz*, 4. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1125355-kontroverzni-tak-pisi-zahranicni-media-o-klausove-amnestii>>.

věnovali jen krátce, ale i tak upozornila na kritiku amnestie a na to, že amnestie osvobodí obviněné a odsouzené osoby ve velkých finančních kauzách.¹¹⁷

Co se týče okolních zemí, tak kupříkladu rakouská média psala, že důsledkem amnestie je návrh na vyslovení nedůvěře vlády. Polský list také označuje amnestii za velice kontroverzní. Rozebíral tedy kritiku amnestie, a dále psal o tom, že velké obavy má česká policie, která zesílila hlídky. V Německu se psalo o srovnání s amnestií Václava Havla, zmiňovali dále nejasné důvody vyhlášení amnestie Klausem, velkou kritiku ze strany politiků, ale také to, že počet lidí v českých věznicích byl vysoko nad evropským průměrem.¹¹⁸ Dále Němci uvedli, že kvůli propouštění vězňů v České republice panuje v příhraničních oblastech německé spolkové země Saska strach z další kriminality. Dokonce se v podobném smyslu vyjádřil sám saský ministr vnitra.¹¹⁹

Podrobně se naší amnestii věnovala slovenská média, neboť i tehdejší slovenský prezident Ivan Gašparovič vyhlásil amnestii k 20. výročí rozdělení Československa. Jeho amnestie ovšem nebyla tak ve velkém rozsahu jak ta Klausova. Na svobodu se mělo dostat zhruba 550 vězňů, kteří byli odsouzeni k trestu nižšímu jak 18 měsíců, a trestný čin museli spáchat neúmyslně nebo z nedbalosti, a trest si tak odpykávali v nejlehčím vězení. Prezident Ivan Gašparovič tak vyhlásil druhou amnestii za jeho funkční období, první vyhlásil v roce 2004 při nástupu do funkce prezidenta Slovenské republiky.¹²⁰

---

¹¹⁷ POLOCHOVÁ, Iveta, PALATA, Luboš. Klausovy pohnutky jsou záhadou., píše Němci. Amnestie si všimli i v Číně [online]. *idnes.cz*, 4. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/klausovy-pohnutky-jsou-zahadou-pisi-nemci-amnestie-si-vsimli-i-v-cine.A130104_130915_zahranicni_ip1>.

¹¹⁸ POLOCHOVÁ, Iveta, PALATA, Luboš. Klausovy pohnutky jsou záhadou., píše Němci. Amnestie si všimli i v Číně [online]. *idnes.cz*, 4. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/klausovy-pohnutky-jsou-zahadou-pisi-nemci-amnestie-si-vsimli-i-v-cine.A130104_130915_zahranicni_ip1>.

¹¹⁹ ČTK. Němci se kvůli amnestii v Čechách bojí další kriminality [online]. *denik.cz*, 7. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/ze_sveta/sasko-se-kvuli-amnestii-v-cr-boji-dalsi-kriminality-20130107.html>.

¹²⁰ TREFANCOVÁ, Miluše. Gašparovič vyhlásil amnestii, na svobodu vyjde 550 vězňů [online]. *lidovky.cz*, 2. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/svet/gasparovic-vyhlasil-amnestii-na-svobodu-vyjde-550-veznu.A130102_112819_ln_zahranicni_mtr>.

8 Pokusy o zrušení amnestie

8.1 Návrh na zrušení amnestie

Skupina třiceti senátorů podala návrh k ústavnímu soudu na zrušení čl. II amnestie Václava Klause, který zastavuje trestní stíhání osob, které trvalo déle než osm let u trestných činů s trestní sazbou do 10 let odnětí svobody. Stížnost pro senátory sepsali advokáti Hana Marvanová a Milan Hulík. Cílem návrhu nebylo podle senátorů zpochybnění kompetence prezidenta republiky vyhlásit amnestii, ani zpochybnovat celý text amnestie, ale pouze zpochybnit aboliční část amnestie, tedy článek II amnestie. Dále vyvrátili námitku, že rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii nepatří mezi právní předpisy. Argumentovali tak tím, že právní předpis je takové rozhodnutí orgánu veřejné moci, které obsahuje právní normy jako předem daná pravidla chování, což rozhodnutí prezidenta o amnestii splňuje, a které se zveřejňuje ve Sbírce zákonů.¹²¹

Tento článek byl podle senátorů zásahem do základních práv a ústavní dělby moci a byl v rozporu s Ústavou, LZPS, a dokonce i Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, ale také například zásah do práva na spravedlivý proces a zásah do majetkových práv. Dále uvedli, že tento článek amnestie dopadá na velké množství případů rozsáhlé úmyslné hospodářské a majetkové trestné činnosti s mnoha tisíci poškozenými a se škodou mnoha miliard Kč. Trestní zákoník totiž u všech nejzávažnějších hospodářských a majetkových zločinů, byť by byla škoda v miliardách Kč, dovoluje uložit trest nejvýše deset let vězení, takže se článek II týkal i nejzávažnější hospodářské trestné činnosti. Zastavení trestního stíhání na základě amnestie by tak znemožnilo v těchto kauzách vyslovit vinu pachatelů, což by znamenalo, že poškození by se nemohli nadále po těchto pachatelích domáhat náhrady způsobené škody. Uvedli tak příklad, že „*poškození mohou žalovat jen vytunelované firmy, kterou jsou „prázdné skořápky“, a jejich majetek by zůstal pachatelům.*“¹²²

Přípustnost k podání návrhů senátoři odvodili z toho, že podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy ČR, který stanovuje, že ÚS rozhoduje o zrušení jiných právních předpisů (než zákonů) nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem,

---

¹²¹ GOLIS, Ondřej. Senátoři proti amnestii. Podívejte se, co vyčítají Klausovi [online]. *lidovky.cz*, 17. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/senatori-proti-amnestii-podivejte-se-jak-argumentuji-v-ustavni-stiznosti.A130116_172539_In_domov_ogo>.

¹²² HEŘMÁKOVÁ, Pavlína. Shrnutí – Senátoři podali návrh na zrušení čl. II amnestie prezidenta (15.01.2013) [online]. *senat.cz*, 15. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=1345>>.

kdy tento návrh podle zákona o ÚS je oprávněna podat skupina nejméně deseti senátorů.¹²³ Senátoři uvedli, že rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii patří mezi normativní akty derivativní povahy, které jsou právním předpisem, a toto rozhodnutí splňuje obsahové znaky právního předpisu- tedy závaznost, formální určitost, obecnost předmětu a subjektů a vynutitelnost.¹²⁴ Dále se odvolávali na usnesení ÚS Pl. ÚS 27/09, kde ÚS došel k obdobnému závěru, kdy ústavní soud už dříve posoudil rozhodnutí prezidenta republiky jako právní předpis, kdy ÚS zrušil rozhodnutí prezidenta o vyhlášení voleb.¹²⁵

Podání návrhu skupina senátů odůvodnila především tím, že amnestijní rozhodnutí je v rozporu s hodnotami demokratického státu a domáhali se toho, aby tedy ÚS vyslovil nálezem, že druhý článek amnestie je v rozporu s hodnotami právního demokratického státu a v rozporu s ústavním pořádkem, tudíž aby vyslovil jeho protiústavnost. Návrh na zrušení článku II amnestie ze dne 1. ledna 2013 k Ústavnímu soudu byl podán 14. ledna 2013 a ÚS tento návrh odmítl svým usnesením Pl. ÚS 4/13. Odůvodnil to tím, že k přezkumu amnestijním rozhodnutí není příslušný, a dále pak, že ÚS nemůže přezkoumávat právní akty, které nejsou právním předpisem z hlediska formy, obsahu či funkce. Tím se naráží na specifickou amnestijního rozhodnutí, která neobsahuje opakovatelné pravidlo, kdy trvalost je významným znakem obecné normy.¹²⁶

Dne 21. ledna 2013 byl ÚS doručen návrh Městského soudu v Praze na zrušení téhož druhého článku rozhodnutí o amnestii. Vzhledem k tomu, že ÚS ve stejnou dobu projednával o návrh zčásti identický, byl tento návrh usnesením odmítnut jako později podaný, k projednání návrhu tedy bránila procesní překážka litispendence.¹²⁷

8.2 Velezrada

Velezrada je z pohledu ústavního práva ústavní delikt, jehož se může dopustit pouze jediná osoba, a to prezident republiky. Velezrada je také zmíněna v Ústavě v souvislosti s imunitou prezidenta republiky, kdy ho po dobu výkonu jeho funkce nelze zadržet, trestně stíhat ani stíhat pro přešůpek nebo jiný správní delikt. V Ústavě se také hovoří o tom, že prezident není z výkonu své funkce odpovědný. Tudíž jedinou možností stíhání, nikoli však trestního, je pro

---

¹²³ Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁴ GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 6. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, s. 80.

¹²⁵ Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 10. září 2009, sp. zn. Pl. ÚS 27/09.

¹²⁶ Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 5. března 2013, sp. zn. Pl. ÚS 4/13.

¹²⁷ Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 12. února 2013, sp. zn. Pl. ÚS 7/13.

delikt velezrady, kdy stíhání probíhá před Ústavním soudem na základě ústavní žaloby podané Senátem. Velezradou se rozumí jednání prezidenta republiky směřující proti svrchovanosti a celistvosti republiky, jakož i proti jejímu demokratickému řádu. Sankcí za velezradu může být ztráta prezidentského úřadu a způsobilosti jej znovu nabýt. Často se plete pojem velezradou s vlastizradou. Odlišnost je, že vlastizrady se může dopustit každý občan České republiky (nikoli jen prezident republiky) a o spáchání trestného činu vlastizrady rozhoduje obecný soud v trestním řízení.¹²⁸

Dne 5. března 2013 podal Senát Parlamentu ČR k Ústavnímu soudu ústavní žalobu proti prezidentu republiky V. Klausovi pro velezradu. Šlo tak o vůbec první ústavní žalobu na prezidenta republiky pro velezradu v historii České republiky.¹²⁹

Žaloba se skládala z pěti bodů, které obsahovaly důvody, kvůli kterým Senát žalobu podal. Hlavním důvodem podání žaloby byl však článek II amnestie prezidenta republiky, tedy důvod označený písmenem C, kterým prezident „výrazně zasáhl do fungování trestní justice, významně ji demotivoval v další práci a nezávislé činnosti dle zákona a oslabil důvěru veřejnosti ve vymahatelnost práva a v existenci prvku spravedlnosti v rozhodování soudů a činnosti orgánů činných v trestním řízení a prezidenta republiky.“¹³⁰

ÚS ČR dne 27. března 2013 přednostně rozhodl usnesením o zastavení řízení z důvodu především toho, že zanikla funkce žalovaného prezidenta uplynutím funkčního období prezidenta.¹³¹

---

¹²⁸ BARTOŇ, Michal. Velezrada. In KLÍMA, Karel a kol. (ed). *Encyklopedie ústavního práva*, Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 716.

¹²⁹ NOVINKY.CZ. Senát zažaluje prezidenta pro velezradu. Poprvé v historii země [online]. *novinky.cz*, 4. března 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/domaci/clanek/senat-zazaluje-prezidenta-pro-velezradu-poprve-v-historii-zeme-183531>>.

¹³⁰ Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 27. března 2013, sp. zn. Pl. ÚS 17/13.

¹³¹ Tamtéž.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se nejdříve zabývala pojmem amnestie a právní úpravou tohoto institutu v České republice. Dále jsem vysvětlila odlišnosti institutu amnestie od institutu milosti, kdy je amnestie často nazývána právě jako hromadná milost. Vyjmenovala jsem také jejich jednotlivé formy. V další kapitole jsem stručně popsala amnestie, které byly na území České republiky v její historii vyhlášeny. Ukázalo se, že v minulosti se na našem území amnestie vyhlašovaly relativně často.

Součástí práce bylo také srovnání s vybranými státy světa, co se týče použití institutu amnestie. Často se hovoří o tom, že amnestie je spojována spíše s nedemokratickými zeměmi, anebo se amnestie udělovaly spíše v minulosti jako tradiční privilegium panovníka země. V této kapitole jsem ale objasnila, že i v současnosti je stále mnoho zemí, ať už demokratických či nedemokratických, které mají amnestii ve svém právním systému zakotvenou. Následně jsem se přesunula už k samotné amnestii Václava Klause z roku 2013.

Amnestijní rozhodnutí bylo a zřejmě i bude do budoucna diskutované téma, a to především jedna konkrétní forma amnestie, kterou je abolice. U této formy amnestie jde o zásah moci výkonné do moci soudní, kdy případy nejsou soudem zcela objasněny. Otázka abolice a její právní úprava bude určitě ještě předmětem diskuse a je možné, že Česká republika bude následovat například naši sousední zemi Slovensko. Zde je sice právní úprava amnestie velice podobná, ale institut abolice na Slovensku už nefiguruje.

Amnestie z roku 2013 byla jedna z těch nejrozsáhlejších, které byly kdy na našem území vyhlášeny. To dokazují čísla o množství osob, kterých se amnestie týkala. Přesná čísla jsem uvedla v podkapitole s názvem Rozsah amnestie v číslech. Následně jsem velice stručně zanalyzovala dopady amnestie a ukázalo se, že kvůli recidivitě amnestovaných se mnoho z nich vrátilo zpět do věznic a byli znovu stíháni. Amnestie neměla dopad pouze na konkrétní osoby, ale i na různé instituce v České republice, a ovlivnila tím tak jejich chod. Amnestie se stala hlavním tématem následujících dnů a vyvolala převážně negativní reakce. Právě reakcím na amnestii jsem se věnovala v sedmé kapitole. Například laická veřejnost si tuto amnestii spojila přímo s konkrétními mediálně sledovanými kauzami. Tyto vybrané kauzy jsem podrobněji popsala. V samotném závěru jsem se věnovala pokusům o zrušení amnestijního rozhodnutí. Šlo především o návrh senátorů na zrušení amnestie, ale také i o historicky první ústavní žalobu proti prezidentovi republiky pro velezradu.

Dle mého názoru je amnestie velmi silný institut, který může prezident použít, jelikož se může dotknout mnoha osob. V kombinaci s nesprávně zvolenými podmínkami může být

i docela nebezpečný. I proto by měla být možnost větší kontroly a přezkoumatelnosti tohoto rozhodnutí. Kontrasignace by určitě neměla být brána jako pouze formální akt, ale jako kontrolní mechanismus, kdy ten, kdo rozhodnutí spolupodepisuje, by se měl rozhodnout, zda opravdu podepsat či nepodepsat. Problematika kontrasignace se právě na této konkrétní amnestii ukázala, a proto jsem jí věnovala jednu celou kapitolu. Co se týče právní úpravy amnestie v České republice, tak by jí určitě bylo vhodné více upřesnit.

Jedním z cílů práce bylo především přehledovou metodou objasnit institut amnestie a vše s ním spojené. A hlavním cílem tedy bylo zanalyzovat amnestii z roku 2013. Celou situaci ohledně této konkrétní amnestie jsem komplexně a přehledně vyjasnila.

Zdroje

MONOGRAFIE

GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 6. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, 310 s.

HENRYCH, Dušan a kol. *Právníký slovník*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 1459 s.

Institut Václava Klause. *Spor o amnestii*. Praha: Institut Václava Klause a Centrum pro ekonomiku a politiku, 2013, 128 s.

KLÍMA, Karel a kol. *Encyklopedie ústavního práva*, Praha: ASPI, a. s., 2007, 776 s.

KOUDELKA, Zdeněk. *Prezident republiky s předmluvou Václava Klause*. Praha: Leges, 2011, 224 s.

MAREČKOVÁ, Lenka. *Milosti: ohnisko lidství v trestním právu*. Praha: Academia, 2007, 372 s.

SLÁDEČEK, Vladimír, MIKULE, Vladimír /SUCHÁNEK, Radovan, SYLLOVÁ, Jindřiška. *Ústava České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 1301 s.

INTERNETOVÉ ZDROJE

ČTK. Klausova amnestie prominula trest 111 tisícům lidí. Vězňů ale zase přibude [online]. *denik.cz*, 17. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/novorocni-klausova-amnestie-prominula-trest-111-tisicum-lidi-20131217.html>.

ČTK. Klausova amnestie prominula trest 111 tisícům lidí. Vězňů ale zase přibude [online]. *denik.cz*, 17. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/novorocni-klausova-amnestie-prominula-trest-111-tisicum-lidi-20131217.html>.

ČTK. Vláda kvůli amnestii zvýšila rozpočet policie o 33 miliónů [online]. *denik.cz*, 5. června 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/vlada-kvuli-amnestii-zvysila-rozpocet-policie-o-33-milionu-20130605.html>.

ČTK. Klausova amnestie propustila 6471 vězňů, víc jak polovinu z nich stíhá policie [online]. *denik.cz*, 23. ledna 2015 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/klausova-amnestie-propustila-6471-veznu-vic-jak-polovinu-z-nich-stiha-policie-20.html>.

ČT24. Rychetský k amnestii: Selhali Klausovi i Nečasovi poradci [online].

ct24.ceskatelevize.cz, 10. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1124408-rychetsky-k-amnestii-selhali-klausovi-i-necasovi-poradci>>.

ČTK, Idnes. Protest proti Klausovi sílí. Jeho obraz už sundalo na 600 starostů [online].

idnes.cz, 8. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/protest-proti-amnestii-vaclava-klause.A130108_123648_domaci_jav>.

ČTK, Idnes. Protest proti Klausovi sílí. Jeho obraz už sundalo na 600 starostů [online].

idnes.cz, 8. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/protest-proti-amnestii-vaclava-klause.A130108_123648_domaci_jav>.

ČT24. Amnestie zvedla Čechy ze židle – Proč až ta? [online]. *ct24.ceskatelevize.cz*, 9. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1124930-amnestie-zvedla-cechy-ze-zidle-proc-az-ta>>.

ČTK. Němci se kvůli amnestii v Čechách bojí další kriminality [online]. *denik.cz*, 7. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/ze_sveta/sasko-se-kvuli-amnestii-v-cr-boji-dalsi-kriminality-20130107.html>.

ČT24. Kontroverzní, tak píší zahraniční média o Klausově amnestii [online]. *ct24.cz*, 4. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1125355-kontroverzni-tak-pisi-zahranicni-media-o-klausove-amnestii>>.

DUŠEK, Jaroslav. Amnestie pokračuje: Volné chvíle? Soudci, zapomeňte [online]. *denik.cz*, 8. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/ustecky-kraj/amnestie-pokracuje-volne-chvile-soudci-zapomente-20130108-cach.html>>.

GOLIS, Ondřej. Nečas čelí trestnímu oznámení. Kvůli handlu s podpisem pod amnestií [online]. *lidovky.cz*, 13. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/necas-celi-dalsi-zalobe-kvuli-handlu-s-podpisem-pod-amnestii.A131213_144321_ln_domov_ogo>.

GOLIS, Ondřej. Senátoři proti amnestii. Podívejte se, co vyčítají Klausovi [online].

lidovky.cz, 17. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na

<https://www.lidovky.cz/domov/senatori-proti-amnestii-podivejte-se-jak-argumentuji-v-ustavni-stiznosti.A130116_172539_ln_domov_ogo>.

HAMMER, Jan, TN.CZ. ANKETA: Souhlasíte s amnestií? Vězni se radují, policisté zuří [online]. *tn.nova.cz*, 1. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/anketa-klaus-pri-svem-poslednim-projevu-vyhlasil-castecnou-amnestii-souhlasite.html>>.

HEŘMÁKOVÁ, Pavlína. Shrnutí – Senátoři podali návrh na zrušení čl. II amnestie prezidenta (15.01.2013) [online]. *senat.cz*, 15. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=1345>>.

CHVÁTALOVÁ, Kateřina. Propuštěným může dát úřad práce tisíc korun na ruku [online]. *denik.cz*, 9. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/praha/propustenym-muze-dat-urad-prace-tisic-korun-na-ruku-20130109-jkup.html>>.

KAŠPAROVÁ, Lenka. Amnestie zaplnila azylové domy desítkami propuštěných [online]. *denik.cz*, 15. února 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/zlinsky-kraj/amnestie-zaplnila-azylove-domy-desitkami-propustenych-20130214-um5h.html>>.

KLANG, Mikuláš. Absurdita amnestie se ukázala na H-Systemu, říká právnička Marvanová [online]. *idnes.cz*, 10. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/rozhovor-s-hanou-marvanovou.A130110_162858_domaci_klm>.

KLIČKA, Jan. ČTK. Amnestovaní žádají úřad práce o peníze, přihlásilo se jich na čtyři tisíce [online]. *denik.cz*, 4. února 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.denik.cz/z_domova/temer-ctyri-tisice-amnestovanych-veznu-zadaji-urad-prace-o-penize-20130204.html>.

KOPECKÝ, Josef. *Nečas ustál pokus o svržení vlády. Schwarzenberg u toho odmítl být* [online]. *idnes.cz*, 17. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/jednani-snemovny-o-neduverevlade.A130117_102829_domaci_kop>.

KOUKAL, Josef. Věznice jsou přeplněné. Přijde další amnestie? [online]. *Novinky.cz*, 28. května 2011 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na

<<https://www.novinky.cz/domaci/clanek/veznice-jsou-preplnene-prijde-dalsi-amnestie-92448>>.

LIDOVKY.CZ. ČTK. *Nečas řekl Nagyové, že podpis amnestie smění s Klausem* [online]. *lidovky.cz*, 12. prosince 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/necas-rekl-nagyove-ze-podpis-amnestie-smenil-s-klausem.A131212_080925_ln_domov_mct>.

LIDOVKY.CZ. *Amnestii jsem nemohl nepodepsat, tvrdí premiér Nečas* [online]. *lidovky.cz*, 9. ledna 2013 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/amnestii-jsem-nemohl-nepodepsat-tvrdi-premier-necas.A130109_131725_ln_domov_mpr>.

NOVINKY.CZ. *Senát zažaluje prezidenta pro velezradu. Poprvé v historii země* [online]. *novinky.cz*, 4. března 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/domaci/clanek/senat-zazaluje-prezidenta-pro-velezradu-poprve-v-historii-zeme-183531>>.

PÁLKOVÁ, Šárka. *Amnestie? Šlo o podpis za podpis, připustil Nečas. Trestnímu stíhání unikl* [online]. *lidovky.cz*, 26. února 2014 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/amnestie-slo-o-podpis-za-podpis-pripustil-necas-trestnimu-stihani-unikl.A140225_135505_ln_domov_spa>.

PEŠIČKA, Václav. *Přeplněné věznice by měla uvolnit připravovaná amnestie* [online]. *irozhlas.cz*, 29. března 2010 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/preplnene-veznice-by-mela-uvolnit-pripravovana-amnestie_201003291545_irafova>.

POLOCHOVÁ, Iveta, PALATA, Luboš. *Klausovy pohnutky jsou záhadou., píše Němci. Amnestie si všimli i v Číně* [online]. *idnes.cz*, 4. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/klausovy-pohnutky-jsou-zahadou-pisi-nemci-amnestie-si-vsimli-i-v-cine.A130104_130915_zahranicni_ipl>.

PROCHÁZKOVÁ, Petra, ŠTĚRBA Radek. *Starostové sundávají Klausův portrét kvůli amnestii, vyzvali i školy* [online]. *idnes.cz*, 7. ledna 2013 [cit. 3. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/protest-obci-a-skol-proti-klausove-amnestii.A130107_1873757_zlin-zpravy_ras>.

REDAKCE EPRAVO.CZ (MOL). Amnestie a milost a jejich formy [online]. *epravo.cz*, 9. října 2001 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/amnestie-a-milost-a-jejich-formy-14774.html>>.

RIEGER, Lukáš. Amnestie. *Cevro* [online]. Čtrnáctideník 6/2013, 19. března 2013 [cit. 4. března 2020]. Dostupné na http://www.cevro.cz/web_files/soubory/ctrnacni-deniky/14denik_6_2013.pdf.

SKALA, Jan. Odsouzení po amnestii úřadům chybí [online]. *denik.cz*, 12. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.denik.cz/plzensky-kraj/odsouzeni-po-amnestii-uradum-chybi-20130112.html>>.

SRNOVÁ, Veronika. *Opozice chce opět pád vlády, Nečas mluví o „folklórním cvičení“* [online]. *ct24.ceskatelevize.cz*, 17. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1123370-opozice-chce-opet-pad-vlady-necas-mluvi-o-folklornim-cviceni>>.

SVOBODOVÁ, Věra. ČTK. PŘEHLEDNĚ: Na koho se vztahuje Klausova amnestie? [online]. *lidovky.cz*, 4. února 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/domov/na-koho-se-aktualne-vztahuje-klausova-amnestie-prinasime-prehled.A130131_225229_in_domov_vsv>.

ŠRÁMEK, Dušan, HASENKOPF, Pavel. ANKETA: Souhlasíte s prezidentskou amnestií? [online]. *reflex.cz*, 11. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.reflex.cz/clanek/komentare/49135/anketa-souhlasite-s-prezidentskou-amnestii.html>>.

TREFANCOVÁ, Miluše. Gašparovič vyhlásil amnestii, na svobodu vyjde 550 vězňů [online]. *lidovky.cz*, 2. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.lidovky.cz/svet/gasparovic-vyhlasil-amnestii-na-svobodu-vyjde-550-veznu.A130102_112819_in_zahranici_mtr>.

TRONÍČEK, Jakub. Na svobodě je už 6000 amnestovaných, protestní petici podepsalo 70 000 lidí [online]. *novinky.cz*, 5. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/krimi/clanek/na-svobode-je-uz-6000-amnestovanych-protestni-petici-podepsalo-70-000-lidi-177605>>.

TŘEČEK, ČENĚK. Kauza H-System definitivně končí. Soud odmítl dovolání proti amnestii [online]. *idnes.cz*, 25. září 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na

<https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/nejvyssi-soud-potvrdil-amnestii-pro-manazery-h-systemu.A130925_082917_krimi_cen>.

TŘEČEK, Čeněk. Klausova amnestie se dotkla padesáti tisíc odsouzených či obviněných [online]. *idnes.cz*, 11. března 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/klausova-amnestie-se-dotkla-50-tisic-odsouzenych-ci-obvinenych.A130311_122718_domaci_cen>.

VÁLKOVÁ, HANA. Amnestie zastaví hospodářské kauzy se škodami v miliardách korun [online]. *idnes.cz*, 2. ledna 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/amnestie-zastavi-13-velkych-hospodarskych-kauz.A130102_162502_ekonomika_hv>.

Vězeňská služba České republiky. Statistická ročenka pro rok 2012. *Vscr.cz* [online]. Publikováno v březnu 2013 [cit. 19. března 2020], s. 37. Dostupné na <<https://www.vscr.cz/wp-content/uploads/2017/06/Ro%C4%8Denka-2012.pdf>>.

Vězeňská služba České republiky. Amnestie. *Vscr.cz* [online]. Publikováno v březnu 2013 [cit. 19. března 2020]. Dostupné na <<https://www.vscr.cz/informacni-servis/amnestie/>>.

ODBORNÉ ČLÁNKY/PŘÍSPĚVKY VE SBORNÍKU

BICKO, Milan. *Porovnanie právnej úpravy amnestie v podmienkach Slovenskej a Českej republiky a spoločenský dopad amnestie č. 1/2013 prezidentov Slovenskej a Českej republiky*. ASPI: LIT44743CZ.

KANTOŘÍKOVÁ, Jana. *K otázce prezidentských milostí*. ASPI: LIT27054CZ.

KOUDELKA, Zdeněk. *Amnestie*. ASPI: LIT53238CZ.

MIKULE, Vladimír, SLÁDEČEK, Vladimír. Milost a amnestie. In VANDUCHOVÁ, Marie, GŘIVNA, Tomáš (ed). *Pocta Otovi Novotnému k 80. narozeninám*. Vyd. 1. Praha: ASPI, Wolters Kluwer 2008, s. 179.

PAVLÍČEK, Václav. O ústavních problémech milosti a amnestie v České republice. In MUSIL, Jan, VANDUCHOVÁ, Marie (ed). *Pocta Otovi Novotnému k 70. narozeninám*. Praha: CODEX Bohemia, 1998, s. 153-165.

JUDIKATURA

Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 27. března 2013, sp. zn. Pl. ÚS 17/13.

Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 10. září 2009, sp. zn. Pl. ÚS 27/09.

Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 5. března 2013, sp. zn. Pl. ÚS 4/13.

Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 12. února 2013, sp. zn. Pl. ÚS 7/13.

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní zákon č. 71/2012 Sb., kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších zákonů.

Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí prezidenta republiky č. 1/2013 Sb., o amnestii ze dne 1. ledna 2013.

Rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 29. listopadu 2013, č. 378/2013 Sb.

Rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 4. srpna 2003, č. 254/2003 Sb.

Rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 1. února 1994, č. 33/1994 Sb.

Shrnutí / Summary

Bakalářská práce s názvem *Amnestie Václava Klause* nejprve objasňuje pojem amnestie a jeho právní úpravu v České republice. Dále se věnuje rozdílům mezi institutem amnestie a milostí, a vymezuje jejich jednotlivé formy. Stručně rozebírá využití amnestie v historii na území České republiky. Součástí je také srovnání použití institutu amnestie a jeho právní úpravou s vybranými státy světa. Poté se podrobně věnuje amnestii Václava Klause z roku 2013. Tato část práce je zaměřena na problematiku spolupodpisu této amnestie. Rozebírá rozsah a dopady amnestie, a poté i reakce na amnestii. V samotném závěru se věnuje pokusům o zrušení amnestijního rozhodnutí. Hlavním cílem práce bylo zanalyzovat amnestii Václava Klause, a situaci kolem této konkrétní amnestie.

This bachelor thesis is called *Amnesty granted by Václav Klaus* at first clarifies a term amnesty and amnesty legislation in Czech Republic. Secondly it contains differences between institution amnesty and a pardon and determines their particular forms. Briefly it analyses an usage of amnesty in history of lands in Czech Republic. The part of thesis is also concerned with comparing an application of the institution amnesty and his legislation with selected states of the world. The main part deals in detail with the amnesty granted by Václav Klaus in 2013 and problems with countersignature of this amnesty. The thesis analyses range and impact of amnesty and also responses to it. In the end it describes the past attempts to abolish Václav Klaus' amnesty decision. The main aim of the thesis is to analyse amnesty granted by Václav Klaus and the situation regarding this specific amnesty.

Klíčová slova / Key words

Amnestie, milost, abolice, agraciace, rehabilitace, kontrasignace, ústava, ústavní soud, pravomoc prezidenta, prezident republiky

amnesty, pardon, abolition, aggravation, retrieval, countersigning, Constitution, Constitutional Court, presidential powers, the president of the republic

Přílohy

Příloha č. 1 Rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. 1. 2013

1/2013 Sb.

ROZHODNUTÍ

prezidenta republiky

o amnestii ze dne 1. ledna 2013

U příležitosti 20. výročí vzniku samostatné České republiky využívám práva daného mi Ústavou a uděluji tuto amnestii:

Čl. I

Prominutí a zahlazení některých nepodmíněných trestů

- (1) Promínám nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 ve výměře nepřevyšující jeden rok.
- (2) Promínám nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 a pokud osoba, které byl trest uložen, dosáhla či v roce 2013 má dosáhnout věku 75 let a zároveň jí byl uložen trest ve výměře nepřevyšující 10 let.
- (3) Na osoby, kterým se promíní trest podle odstavců 1 a 2, se hledí, jako by odsouzeny nebyly.

Čl. II

Zastavení trestního stíhání

Nařizuji, aby bylo zastaveno pravomocně neskončené trestní stíhání, s výjimkou trestního stíhání proti uprchlému, od jehož zahájení k 1. lednu 2013 uplynulo více než 8 let, pro trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující deset let.

Čl. III

Zmírnění některých nepodmíněných trestů odnětí svobody

- (1) Promínám s podmínkou, že se osoba, které byl trest prominut, nedopustí trestného činu v době odpovídající lhůtě pro zahlazení odsouzení, nepodmíněné tresty odnětí svobody uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku.
- (2) Promínám nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly tyto tresty pravomocně uloženy před 1. lednem 2013, pokud byl uložen trest nepřevyšující 24 měsíců a zároveň nebyl trest uložen
  - a) za zločin, při němž byla způsobena smrt nebo těžká újma na zdraví, nebo

b) za zločin proti životu a zdraví, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, anebo proti rodině a dětem, nebo

c) osobě, která kromě trestné činnosti, o níž se rozhoduje podle tohoto článku, byla v posledních pěti letech před 1. lednem 2013 odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo která byla v posledních pěti letech před 1. lednem 2013 propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody, pokud se na ni nehledí, jako by odsouzena nebyla.

(3) Promíjím nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 a pokud byl uložen trest ve výměře nepřevyšující 36 měsíců a zároveň osoba, které byl trest uložen, dosáhla či v roce 2013 má dosáhnout věku 70 let.

(4) Jestliže prominutí trestu podle tohoto článku nelze vztáhnout na celou trestnou činnost, za niž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, neužije se ho ani zčásti.

Čl. IV

Prominutí dalších trestů

(1) Promíjím podmíněně odložené tresty odnětí svobody pravomocně uložené před 1. lednem 2013 osobám, které

a) dosáhly či v roce 2013 dosáhnou věk 70 let,

b) osobám, kterým byl trest uložen ve výměře nepřevyšující dva roky.

(2) Promíjím nevykonané tresty obecně prospěšných prací nebo jejich zbytky a nevykonané tresty domácího vězení nebo jejich zbytky, pokud byly tyto tresty pravomocně uloženy před 1. lednem 2013.

(3) Na osoby, kterým se promíjí trest podle odstavců 1 a 2, se hledí, jako by odsouzeny nebyly.

Čl. V

Společné ustanovení

Trestným činem se též rozumí provinění spáchané mladistvým a trestem též trestní opatření uložené mladistvému.

Prezident republiky:

Klaus v. r.

Předseda vlády:

Nečas v. r.